

Oves plantam non adtingunt. Pro flavo colore conficiendo infervire potest. *Onom. Botan.*

T E T R A G Y N I A.

PARIS QUADRIFOLIA: *Oed. Dan. 139.*
Calyx quadriphyllus. Petala quatuor angustiora. Bacca quadrilocularis.

Integra planta odoris est ingrati, narcotici, suspecti; gallinas necat, & internus ejus usus hominibus etiam, Spasmos ventriculi, & Vomitus excitat. Antiqui Medici externum ejus usum in Bubonibus pestilentialibus, & Inflammationibus laudarunt: uti & baccarum succum, qui multum viribus cum succo Papaveris convenire creditur, ut refrigerantem, & in oculorum Inflammationibus præcipue efficacem, commendarunt. Seminibus in Mania & contra assumta venena utebantur. In arte tinctoria folia locum habere possunt; in quem finem colligenda sunt ante florescentiam plantæ, siccanda, & cum filis, prius cum Alumine mactatis coquenda.

E N E A N D R I A

M O N O G Y N I A.

ANACARDIUM OCCIDENTALE: Filamenta quidem decem, sed unico castrato. E

I

nuce

130 ENEANDRIA MONOGYNIA.

nuce candelæ admota, ignis lusorius Physicus.

Fructus in officinis habetur compressus, aviculæ cordis figura, ex Occidente adlatus; recens liquorem unctuosum, nigricantem, causticum præfocantem; exsiccatus nullum continet. Alter priori similis ex Oriente adlatus (sub Avicenniæ tomentosæ nomine quærendus) itidem in officinis asservatur; uterque suspectus est; ad Dementiam ducere RAZES reliquit: quod & alii confirmarunt, teste Cel. de CRANTZ.

T R I G Y N I A.

RHEUM RHAPONTICUM: foliis glabris; petiolis subsulcatis.

Radix plantæ hujus rarioris in officinis usus: crassa, oblonga, ramosa, foris fusca, intus crocea, laxa, & rara, per transversum secta, spiras ostendens; saporis amaricantis, & subadstringentis; odoris non adeo ingrati; à Rhabarbaro vero non differt, nisi quod hoc acrius fit, minus solidum, magis croceum. Plantam hanc verum esse Rhaponticum DIOSC. asseverat: DALE. Radici huic vis purgans debilior licet, inest tamen, à LINNÉ: & Medicamentis purgantibus olim adnumerata fuit. Varios, antiquiores præsertim Materiei Medicæ pervolventi Scriptores; plures eæque diverse, sub Rhabarbari, & Rhapontici nomine

ENEANDRIA TRIGYNIA. 131

occurent plantæ: quæ addiscenti difficultatem parere possunt: quare sequentia ex Cel. SPIELMANNO adducenda credidi.

" Cum semel receptum fuit „ *inquit Ille* „ radices extus flavicantes, intus rufescentes, „ amaro & quodam austero sapore instructas „ pro succedaneis veri Rhabarbari habere, hinc „ Monachi Carthusiani, & Franciscani **TRAGI** „ temporibus, radices Rumicis aquatici pro Rha- „ barbaro adhibuerunt, hoc ut à reliquis distin- „ gueretur, à Monachis denominarunt, alii eo- „ dem nomine teste LOBELIO radices *Rumi-* „ *cis Patientiæ* designabant; alii *Rumicis* „ *Alpini*, nec non *Centaureæ Rhaponticæ* „ indigitarunt.

" Varium hinc Rhapontici, & Rhabarbari „ Monachorum nomine, prostat plantarum ge- „ nus“, ait ultra laudatus *Auctor*, „ quarum „ radices colore extus sive nigricante, sive „ lutescente, figura oblonga, odore nullo, „ sapore evidenter alieno a Rhabarbaro vero, „ differunt.

RHEUM PALMATUM: foliis palmatis acuminatis. *Linn. fasc. 7. t. 4. Act. Engl. 1765. p. 292. t. 12. Brun. Orient. 192. t. 73.* *Rheum officinale germinum.*

Veri Rhabarbari radix, ab hac planta pro- venit, quæ stiptico-amara, nauseosa, lutea est; vim purgantem, antacidam, tonicam, adstringentem, exanthematicam possidet à LIN-

132 ENEANDRIA TRIGYNIA.

ME. Plura de ejus viribus in *Mat. Med.*
Cel. de CRANTZ. SPIELMANN.

Rheum palmatum verum est Rhabarbarum officinale, Botanicis vix ultra duodecim annos notum, frigoris patiens; flores, & semina protrudit. Hic Viennæ primum ante biennium in horto Botanico, & proprio *Cel. hist. Natur. Professoris de WELL* læte floruit, & semina produxit. Observandum vero est, radicem non ante decennium à quo sata fuit, vel ultra, in usus Medicos esse convertendam. Enascens herba flavam ostendat gemmam; unde facilis est conjectura minorem ibi aciditatem contineri, quam in Rheo undulato, (nunc Rheo Rhabarbaro) gemmam rubram fovente; quamvis & hoc tamquam purgans commode substituatur; hoc unico discrimine, quod plures ad maturitatem annos requirat. Rheum quoque compactum, quod tanquam genuinum Rhabarbarum venditavit D. MILLERUS, gemma flava gaudet; unde concludere licet, non minorem illi inesse vim, quam in Rheo laciniato. *Amœn. Acad. 7. p. 307.*

GMELIN oculatus testis SPIELMANNO citante refert; Rhabarbarum verum nullum ad Wolgam fluvium, aut ad murum ut vulgo afferri solebat crescere; sed omne in China, & ipsi vicina Regione Tangutica, inter 26. & 39. gradum latitudinis Borealis obtinere; inde per Calmucos & Calmucicos Bucharos, qui

iti-

itinera Mercaturæ ergo , secundum Wolgam
fluvium instituunt, in Siberiam, & Russiam du-
ci; magnæ Buchariæ incolas illud per omnem
Persiam venale circumferre; unde ad portus
Maris Mediterranei venit. Bucharos Sinenses
autem idem per omnem Chinam Cantonum us-
que ducere: patet hinc, Chinense, Persicum,
& Russicum Rhabarbarum, semper idem esse.
SPIELMANNUS.

ENEANDRIA HEXANDRIA.

BUTOMUS UMBELLATUS: *Calyx*, nul-
lus. *Petalæ* sex. *Capsulae* sex polyspermæ.

Herba olim in officinas recipiebatur; cui
aperientem, deobstruentem vim MONTI tri-
buit: DALE. Cum vero pecora alio etiam
pabulo deficiente illa vesci renuant, suspecti
quid eam recondere cum fundamento conjicere
licet.

DECANDRIA. MONOGYNIA

ANAGYRIS FOETIDA: HASSELQU. iter
466. Vexillum alæque carina breviores in co-
rolla papilionacea. *Legumen.*

Plantæ hujus folia, semen, officinalia sunt;
folia tenera trita, illita Tumoribus, eosdem re-